

Posudek magisterské diplomové práce

Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, KAA

Autor práce: *Bc. Klára Henzlová*

Název práce: *Analyzing the Semantic Fields of Swear Words in Translation: A Comparative Study of Czech and English*

Vedoucí práce: *Mgr. Jitka Zehnalová, Ph.D.*

Autor posudku: *Mgr. Josefina Zubáková, Ph.D.*

Hodnocení: A = 1, B = 1-, C = 2, D = 2-, E = 3, F = nedostatečně

Hodnocení

1. Přínos práce, aktuálnost a důležitost tématu.

Téma práce je nosné a aktuální. Oceňuji, že se autorka rozhodla zpracovat problematiku, které není v translatologii, potažmo lingvistice věnována přílišná pozornost. Problematické aspekty komentuji v jiných bodech tohoto posudku.

A

2. Kvalita přehledu poznatků o tématu. Použití odborné literatury a dalších zdrojů.

Pokud hodnotíme přehled poznatků týkající se řešené problematiky - tzn. vulgarismů, jejich kategorizace, frekvence výskytu, překladu, lze konstatovat, že záběr je v teoretické části práce úctyhodný. Autorka se seznámila s poměrně velkým množstvím relevantních zahraničních (i českých) zdrojů pojednávajících o dané problematice. Práce navíc dokazuje, že se autorka DP ve zdrojích dobře orientuje. Za problematiku považuji tendenci autorky vybrané zdroje převážně citovat. V řadě případů by bylo vhodnější autory parafrázovat, práce by pak působila uceleněji. V závěrečném přehledu použité literatury chybí řada autorů v práci zmíněných nebo citovaných (viz bod 7 tohoto posudku).

C

3. Formulace záměrů práce. Metody práce. Jejich popis a adekvátnost.

Cíle práce jsou v úvodu práce jasně formulovány. V průběhu dochází k jejich naplnění. Metodologie je jasně popsána. Připomínky k vlastní metodě – viz hodnocení teoretických a praktických aspektů.

A

4. Teoretické aspekty (argumentace, koherence).

Záběr představené literatury je široký. Za problematický považuji způsob zpracování informací převzatých z odborné literatury (viz připomínka v bodu 2 tohoto posudku). Autorka převážně cituje, formou citací uvádí i informace obecně (např. informace o analyzovaném korpusu, str. 48), případně informace, které by bylo možné parafrázovat.

V některých částech textu není naopak patrné, že se jedná o převzatou informaci - např. kategorizace dle Jaye na str. 43-47. V úvodu dané pasáže je sice jméno autora uvedeno, ale poté již není dále z textu zřejmé, odkud je čerpán popis a příklady. Kategorii, která navíc ve vlastní analýze hraje klíčovou roli (Scatology), je věnováno pouze 5 řádků. Metodologické části by prospělo zkrácení, např. bez zařazení screenshotů na str. 51, apod. Na druhou stranu je zapotřebí vyzdvihnout schopnost autorky pojednat řešenou problematiku komplexně a v rámci diskutovaných témat vybírat ta, která jsou pro její výzkum relevantní.

C

5. Praktické aspekty (návaznost na teoretickou část, výběr textů, textových vzorků, příkladů, způsob analýzy).

Praktická část vhodně navazuje na část teoretickou. Textové vzorky jsou voleny vhodně, následná analýza vulgarismů v Aj a Čj je detailní.

Za problematické považují zahrnutí textu od J. Škvoreckého. Autorka si jako jedno z kritérií výběru textu stanovuje časové zařazení textu (uvádí období uplynulých 20-30 let), což Příběh inženýra lidských duší nesplňuje (byl původně publikován v roce 1977). Přestože na str. 54 autorka argumentuje rokem publikace uvedeným v analyzovaném korpusu, domnívám se, že nemá na fakt, že se jedná o výrazně starší text i překlad (na rozdíl od dalších analyzovaných textů), vliv.

Kladu si tedy otázku, proč se autorka rozhodla zařadit právě tento text. Do jaké míry zvolený titul reflektuje zásady pro výběr textu? Má doba vzniku textu (případně překladu) vliv na výskyt vulgarismů, jejich typologii? Další připomínky/otázky k praktické části práce jsou formulovány jako dotazy k obhajobě.

B

6. Zpracování výsledků, praktický přínos práce.

Výsledky výzkumu jsou zpracovány přehledně formou grafů. Závěry týkající se rozdílného použití vulgarismů v angličtině a češtině (respektive v literárních textech a jejich překladech) je průkazná. Věřím, že práce je i přes výtky uvedené v tomto posudku přínosná. Kromě závěrů práce a prezentovaných zjištění jsou cenné také návrhy oblastí výzkumu uvedené v závěru práce. Práce tak může vyvolat nejen další zájem o zkoumanou problematiku, ale také podnítit výzkum nových oblastí spojených s použitím vulgarismů v překladu.

B

7. Formální zpracování. Jazyková a stylistická úroveň, rozsah práce, grafická úprava, dodržení publikační normy.

Formální zpracování je jednoznačně nejslabším aspektem celé práce. Diplomová práce by si zasloužila nejen závěrečnou jazykovou korekturu, ale také editaci vlastního textu a bibliografických odkazů. V práci je celá řada gramatických chyb a překlepů (týká se 3. osoby jednotného i množného čísla, členů, slovosledu apod.), frekvence chyb má tendenci postupně narůstat (za všechny např. na str. 49-50: may serves, to show larger piece of text, milllion, apod.). Příklady uváděné v teoretické i praktické části práce by bylo vhodné konzistentně uvádět kurzívou. V práci chybí odkazy na některé citované zdroje (např. McEnery 2006, Kenny 1998, Jay a Xiao 2004, Arango 1989, dále Bergen (bez uvedení roku), Montagu 1973, Hughes 1998, a další). Překlepy se vyskytují jak u citovaných autorů (McEnery vs McEnergy str. 16, 20, 21, 42), citovaných publikací Why Do We Curse vs Why We Curse (bez kapitalizace, str. 17-18), tak i vlastních analyzovaných děl (Příběh inženýra lidského štěstí vs Příběh inženýra lidských duší na str. 56). Zábavně působí překlep na str. 26 Sweating paradox vs Swearing paradox, překlepy se dále týkají označení tabulek (např. str. 57 číselné označení, str. 56 popis). U publikací je často vypouštěn rok publikace (za všechny např. Wajnryb na str. 17, Jay na str. 24). Způsob odkazování není jednotný, chybí kapitalizace u některých děl (opět jako příklad Wajnryb na str. 17, vyskytuje se opakovaně v textu i v přehledu citovaných děl), případně jsou nevhodně uváděny odkazy na online publikace (chybějící rok str. 91), dále také nejednotná kapitalizace v nadpisech ve vlastní práci. Matoucí je závěrečný přehled grafů na straně 89, který odkazuje na grafy č. 16-30, přestože se v práci vyskytují pouze grafy 1-15. Není zřejmé, proč je v anglicky psané práci Table of Contents prezentován jako Obsah.

Výčet chyb zde je pouze ilustrativní, tištěná práce s poznámkami je k dispozici k nahlédnutí. Domnívám se, že zevrubná korektura textu mohla chyby vymýtit.

D-E

Další poznámky autora posudku:

Stávající připomínky k formálnímu zpracování práce výrazně snižují její celkové hodnocení. Pokud by práce byla po formální stránce zpracována pečlivěji, mohla aspirovat na lepší hodnocení.

Doplňující otázky k obhajobě:

1. *Zodpovězte otázky týkající se výběru textů uvedené v bodu 5 tohoto posudku.*
2. *Čím si vysvětlujete zjištění, že v případě převodu vulgarismů bylo u překladů knih Jáchyma Topola (CZ-EN) a Philipa Rotha (EN-CZ) zachováno při překladu nejvyšší procento vulgarismů? (viz str. 70 a 59)*
3. *V příkladu 10a a 10b jsou komentovány vulgarismy spadající do kategorie Scatology. Vulgarismy vyskytující se v uvedených příkladech a spadající do kategorie Obscenity jsou do celkových výsledků analýzy zahrnuta také? Jsou v případě příkladů 31 a 35 označeny tučně správné příklady v textu?*

Závěrečné hodnocení:

Práci k obhajobě doporučuji ~~nedoporučuji~~

Celkové hodnocení práce – navrhovaný klasifikační stupeň

C-D

Datum: 15. 1. 2018

Podpis:

Na základě kontroly vysokoškolských kvalifikačních prací systémem Theses.cz ani jiným způsobem nebyla u výše uvedené práce zjištěna taková shoda s jinými pracemi, dokumenty nebo texty, která by zakládala odůvodněné podezření z porušování autorských práv.